

Més enllà d'un no

No deixa de ser sorprenent la pluja de crítiques que rep ERC per la seva posició contrària a la nova llei d'ús de les llengües. Sorpren perquè són quantitativament i qualitativa molt més dures que les que rep el PP de Catalunya, que, per raons contràries a les d'ERC, també s'oposa la nova llei. Potser és perquè no sorprèn a ningú un vot negatiu dels populars a un text que intenta millorar la situació del català. L'absència de crítica deu voler dir que a bona part de la classe política catalana ja li va bé el no del PP i que per tant, d'alguna manera es desisteix en l'intent d'incorporar els populars a un consens de mínims sobre la catalanitat.

En canvi, potser tothom esperava que ERC votara a ulls clucs una normativa que fes referència al català, independentment del seu contingut. El no dels independentistes ha sorprès a molts, però tota crítica a la seva decisió només serveix per augmentar la sensació que l'absència d'ERC en la foto del consens final és incòmoda perquè posa en evidència les mancances en el contingut de la llei.

Des del punt de vista partidista, tota esgrima es legítima, i per tant, les crítiques formen part de la necessitat dels partits de justificar les seves posicions. Però des del punt de mira de país, la fractura que provoca el no del PP és molt més significativa que la decisió d'ERC d'oposar-se a la llei. Ningú no dubta que en el futur ERC no es despenjarà de les iniciatives a favor del català perquè entre els seus objectius polítics figura la plena normalització de la llengua. En canvi, el no del PP vol dir que per primera vegada una força política —la tercera del Parlament— se situa obertament i de forma frontal en contra d'una millora, per tímida que sigui, del marc legal del català.

Naturalment, tal i com es va plantejar d'entrada la discussió de la renovació del marc legal i com s'ha anat desenvolupant posteriorment la negociació, era pràcticament inevitable que s'arribés a la situació actual. Des del primer dia, la prioritat de CiU ha estat arribar a un acord amb el PSC. Buscar l'acord amb el primer partit de l'oposició, a més de ser recomanable des del punt de vista de l'aritmèti-

ca parlamentària, era responsable des del punt de vista social. En aquest terreny, CiU no ha volgut deixar cap escaleta a aquells que furguen en el terreny identitari per intentar fomentar la divisió civil. Blindar l'espai central era la millor manera de liquidar aquests intents. Només cal veure el silenci en què es va submergir el Foro Babel o el món de les cases regionals després que Narcís Serra va donar llum verd a la llei.

Però un cop es va tancar l'acord entre nacionalistes i socialistes, va quedar molt poc marge per sumar al consens altres formacions polítiques, sobretot aquelles que volien introduir-hi modificacions de fons, incompatibles amb el text pactat. CiU es va quedar sense cartes a la mà per oferir a PP i a ERC. En el cas dels populars, va intentar que la corresponsabilització que CiU manté amb els populars a nivell d'estat, tingués una justa correspondència al Parlament de Catalunya. L'intent ha estat infructuós, tot i que des d'algun despatx nacionalista s'havia intentat, fins i tot, arribar a algun tipus de transacció amb el decret d'humanitats a canvi d'una abstenció a la llei del català. No ha estat possible, i Esperanza Aguirre va perdre una batalla que li ha permès vessar alguna llàgrima *rojigualda* i abandonar l'arena amb l'ovació patriòtica dels seus camarades.

En el cas dels independentistes, CiU va posar sobre la taula la possibilitat d'acceptar quinze de les noranta esmenes, totes de contingut menor, que després va resultar que finalment no s'incorporaven. Si mai no hi ha hagut una mínima possibilitat de forçar una abstenció d'ERC, a partir d'aquell moment la porta va quedar definitivament tancada. Les propostes més rellevants del partit de Carod Rovira no solament són incompatibles amb el text pactat sinó que en alguns casos requeririen una modificació del marc legal estatal, inclosa la Constitució. I el veredict del Consell Consultiu de la Generalitat que advertia de la inconstitucionalitat d'alguns articles de la nova llei ja demostra que el marc legal espanyol és molt limitat i que si no es modifica, difícilment es podrà arribar a fer mai una legislació que si més no posi en condicions d'igualtat jurídica el castellà i el català. De moment, ni de lluny. ■

PERE MARTÍ

“El veredict del Consultiu demostra que si no es modifica el marc legal espanyol, difícilment s’arribarà a fer mai una legislació que iguali jurídicament el català i el castellà.”